

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Τ.Ε.Ι.)**

Μάθημα: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Τ.Ε.Ι.

**Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Παρασκευή, 24 Ιουνίου 2005
7.30 π.μ. – 10.00 π.μ.**

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
30)

(Μονάδες

Να διαβάσετε το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Στην πάροδο των αιώνων, τα μεγάλα βασίλεια και οι τεράστιες αυτοκρατορίες, από την Αίγυπτο ως την Κίνα, απ' την Περσία ως τη Ρώμη, απ' το Βυζάντιο ως τους Ίνκας κι ως τις νεότερες κοσμοκρατορίες, αφού φτάσουν στο αποκορύφωμα της ακμής τους, γκρεμίζονται σαν παραγινωμένοι καρποί και αφανίζονται. Είναι η ανελέητη ειρωνική νομοτέλεια της Ιστορίας, που τιμωρεί τους αλαζόνες. Και, στις μέρες μας, αυτή η ιστορική ειρωνεία φαίνεται να φτάνει στον ακρότατο βαθμό της: ετοιμόρροπο, μελλοθάνατο, δεν είναι πια ένα κράτος, ένα καθεστώς, ένας ηγέτης, αλλά το ανθρώπινο γένος ολόκληρο.

Πάγιος στόχος των ανθρώπων στάθηκε πάντα η εξασφάλιση της «ευτυχίας τους», που την εννοούσαν ως υλική ευμάρεια, άνετη ζωή, επάρκεια βιοτικών μέσων. **Σήμερα, χάρη στην «τεχνολογική πρόοδο», όχι μόνο ευμάρεια αποκτήσαμε, αλλά υπεραφθονία... όχι μόνο άνεση, αλλά καταναλωτική χλιδή. Δε μας φτάνει να έχουμε υπερπληθώρα αγαθών, απολαύσεων, χρήματος. Αποζητάμε όλο και περισσότερα – και κινδυνεύουμε να χάσουμε και τα ελάχιστα.**

Τα βήματα των Ερινύων ακούγονται, βροντερά, από παντού.

Για ν' αποκτήσουμε αφθονότερα και φτηνότερα τρόφιμα, ταιΐζουμε ζώα, ψάρια, πουλιά με «πλαστικές» τροφές, τα «τρελαίνουμε» και, τώρα, μας τρελαίνουν εκείνα. Για ν' αποκτήσουμε μεγαλύτερη μηχανική ενέργεια, εκχέουμε μυριάδες ρύπους απ' τις βιομηχανίες μας, μολύνουμε την ατμόσφαιρα, τη θάλασσα, τα ποτάμια που, με τη σειρά τους, μας δηλητηριάζουν κι εκείνα. Για ν' αποκτήσουμε όλο και περισσότερες οικοδομήσιμες εκτάσεις, καταστρέφουμε και καίμε τα δάση, που μας το ανταποδίδουν με πλημμύρες και πνιγμούς.

Ο ανθρώπινος νους μάς έφτασε στην «τεχνική τελειότητα». **Η τραγική ειρωνεία είναι πως, ταυτόχρονα, η ανθρώπινη άνοια μάς οδηγεί καλπάζοντας στην τέλεια καταστροφή από θερμοκήπια, κατακλυσμούς, ξηρασίες, λειψυδρίες, επιδημίες, άνοδο της στάθμης της θάλασσας, απερήμωση τεράστιων περιοχών.** Η υπερπαραγωγή εξοντώνει τη φυσική παραγωγή, η υπερκατανάλωση τη λογική κατανάλωση, η οικονομική και τεχνική ευρωστία μάς καταντά όλους άρρωστους... Κατασκευάζουμε ζωή με κλωνοποιήσεις ζώων (και, αύριο, ανθρώπων) και, την ίδια ώρα, δολοφονούμε τη ζωή του πλανήτη και τη δική μας. **«Υπεράνθρωποι» και «πλάστες», στραγγαλίζουμε τη Δημιουργία με τα «δημιουργικά» χέρια μας... [...]**

Και το παιδαριώδες είναι πως όλα αυτά τα «υπερτέλεια» διαπράττονται όχι απλώς για το κέρδος αλλά για το υπερκέρδος, που «δεν αρκεί» να είναι ογκώδες, «πρέπει» να είναι υπέρογκο. Πίσω απ' την προσπάθεια για μείωση των φονικών ρύπων, κρύβονται τεράστια συμφέροντα και, ειδικά, ο εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ – Ευρώπης. Η ήπειρός μας ζητά σκληρότερα μέτρα και κυρώσεις, για να μειωθούν οι εκπομπές αερίων. Οι «φιλελεύθερες» ΗΠΑ, όμως, αξιώνουν ελευθερία δράσης, δηλαδή ρύπανσης, και δε δέχονται μείωση των εκπομπών τους πάνω από το 5%, ενώ ευθύνονται για το 22,4% της ρύπανσης στο σύνολο του πλανήτη, μ' όλο που έχουν μόνο το 4% του πληθυσμού του. Και όχι μόνο : διεκδικούν την ελευθερία να αγοράζουν «δικαίωμα στη ρύπανση» από τις φτωχές σε χρήμα και εκπομπές χώρες. Αυτό δεν εμποδίζει κι εκείνους κι ετούτους να υπογράφουν διεθνείς συνθήκες και πρωτόκολλα για μείωση των ρύπων, πράγμα που δεν τους εμποδίζει επίσης να μην τα τηρούν. [...]

Χρειάζεται τάχα επιμύθιο; Αν ναι, ας θυμηθούμε τον ποιητή του 6^{ου} αιώνα Θέογνι, που έλεγε : «... η υπερβολή, η απληστία, γεννάει την ύβρη, όταν πλουταίνουν άνθρωποι σκάρτοι και ανέμυαλοι». Αλλά και τον Αισχύλο, που πρόσθετε : «Η ύβρη ανθίζοντας μεστώνει της καταστροφής το στάχυ και κατόπι θερίζει τρύγο θλιβερό με πόνο και με δάκρυ».

Και βέβαια, δε χρειάζεται απάντηση στο ερώτημα του τίτλου αυτού του άρθρου...

Μάριος Πλωρίτης, *Ποια είναι τα «τρελά βόδια»;* (Διασκευή)
«Το Βήμα» (26-11-2000)

Ερωτήσεις :

A1. Να γράψετε περίληψη του πιο πάνω κειμένου με δικά σας λόγια (100 - 120 λέξεις).

(Μονάδες 12)

A2. (α) Σήμερα, χάρη στην «τεχνολογική πρόοδο», όχι μόνο ευμάρεια αποκτήσαμε, αλλά υπεραφθονία... όχι μόνο άνεση, αλλά καταναλωτική χλιδή. Δε μας φτάνει να έχουμε υπερπληθώρα αγαθών, απολαύσεων, χρήματος. Αποζητάμε όλο και περισσότερα – και κινδυνεύουμε να χάσουμε και τα ελάχιστα.

Να εξηγήσετε, με δικά σας λόγια, το νόημα του πιο πάνω αποσπάσματος.

(Μονάδες 4)

(β) «Υπεράνθρωποι» και «πλάστες», στραγγαλίζουμε τη Δημιουργία με τα «δημιουργικά» χέρια μας...

Τι εννοεί ο συγγραφέας με την πιο πάνω φράση; Να στηρίξετε την απάντησή σας με **δύο** παραδείγματα από το κείμενο.

(Μονάδες 5)

A3. (α) Ο ανθρώπινος νους μάς έφτασε στην «τεχνική τελειότητα». Η τραγική ειρωνεία είναι πως, ταυτόχρονα, η ανθρώπινη άνοια μάς οδηγεί καλπάζοντας στην τέλεια καταστροφή από θερμοκήπια, κατακλυσμούς, ξηρασίες, λειψυδρίες, επιδημίες, άνοδο της στάθμης της θάλασσας, απερήμωση τεράστιων περιοχών. Η υπερπαραγωγή εξοντώνει τη φυσική παραγωγή, η υπερκατανάλωση τη λογική κατανάλωση, η οικονομική και τεχνική ευρωστία μάς καταντά όλους άρρωστους... Κατασκευάζουμε ζωή με κλωνοποιήσεις ζώων (και, αύριο, ανθρώπων) και, την ίδια ώρα, δολοφονούμε τη ζωή του πλανήτη και τη δική μας. «Υπεράνθρωποι» και «πλάστες», στραγγαλίζουμε τη Δημιουργία με τα «δημιουργικά» χέρια μας...

Να εντοπίσετε και να γράψετε τα δομικά μέρη / στοιχεία της πιο πάνω παραγράφου.

(Μονάδες 3)

(β) Να επισημάνετε **δύο** τρόπους πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στο απόσπασμα : Και το παιδαριώδες είναι πως ... τρύγο θλιβερό με πόνο και με δάκρυ.

Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με **ένα** παράδειγμα για τον κάθε τρόπο πειθούς.

(Μονάδες 6)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΓΛΩΣΣΑ
(Μονάδες 20)

B1. Να ξαναγράψετε τις πιο κάτω φράσεις αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες λέξεις με συνώνυμές τους, χωρίς να αλλάξετε το νόημα των φράσεων και το γραμματικό τύπο των λέξεων :

- • όχι μόνο ευμάρεια αποκτήσαμε, αλλά υπεραφθονία
- • μάς οδηγεί καλπάζοντας στην τέλεια καταστροφή
- • Κατασκευάζουμε ζωή με κλωνοποιήσεις ζώων
- • προσπάθεια για μείωση των φονικών ρύπων
- • ζητά σκληρότερα μέτρα και κυρώσεις

(Μονάδες 5)

B2. Για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις να γράψετε (α) ένα παράγωγο ουσιαστικό και (β) ένα παράγωγο επίθετο :

- • καταστρέφουμε
- • ανταποδίδουν
- • εξοντώνει
- • διεκδικούν
- • πρόσθετε

(Μονάδες 5)

B3. Με καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις να γράψετε μια ολοκληρωμένη πρόταση, έτσι που να φαίνεται η σημασία τους (κυριολεκτική ή μεταφορική).

- • αφανίζονται
- • ετοιμόρροπο
- • άνεση
- • ταυτόχρονα
- • απληστία

(Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥ ΛΟΓΟΥ- ΕΚΘΕΣΗ
(Μονάδες 50)
(450-500 λέξεις)

**Τονίζεται ότι δεν επιτρέπεται να αναφέρετε το όνομά σας ή
οποιοδήποτε άλλο
στοιχείο που μπορεί να αποκαλύψει άμεσα ή έμμεσα την ταυτότητά
σας.**

*Η τραγική ειρωνεία είναι πως, ταυτόχρονα, η ανθρώπινη άνοια μάς οδηγεί
καλπάζοντας στην τέλεια καταστροφή από θερμοκήπια, κατακλυσμούς,
ξηρασίες, λειψυδρίες, επιδημίες, άνοδο της στάθμης της θάλασσας,
απερήμωση τεράστιων περιοχών.*

Ως εκπρόσωπος του σχολείου σου σε μαθητικό συνέδριο με θέμα :
«*Ενώνουμε τις προσπάθειές μας για τη διάσωση του πλανήτη μας*», καλείσαι
σε ομιλία σου

- • να ευαισθητοποιήσεις τους συνέδρους για τη σοβαρότητα του
παγκόσμιου οικολογικού προβλήματος,
- • να εκθέσεις τα κυριότερα, κατά τη γνώμη σου, αίτια της καταστροφής
του φυσικού περιβάλλοντος και
- • να εισηγηθείς τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος, σε τοπικό και
διεθνές επίπεδο, αφού η διάσωση του πλανήτη είναι ευθύνη όλων.

Τ Ε Λ Ο Σ

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α !